

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Załucki

w sprawie ze skargi powódki
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 4 grudnia 2019 r., sygn. akt I ACa [...],
w sprawie z powództwa D. R. V.
przeciwko Skarbowi Państwa - Komendantowi Miejskiemu Policji w K.
o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 czerwca 2022 r.,

1. odrzuca skargę

2. przyznaje i poleca wypłacić adwokatowi M. T. przez Skarb Państwa - Sąd Apelacyjny w [...] kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych powiększoną należną stawkę podatku od towarów i usług tytułem kosztów pomocy prawnej świadczonej skarżącej z urzędu

3. nie obciąża skarżącej kosztami postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

D. R. V. – powódka w postępowaniu przeciwko Skarbowi Państwa – Komendantowi Miejskiemu Policji w K. o ochronę dóbr osobistych i zapłatę – wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 4 czerwca 2019 r., którym oddalono jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 30 grudnia 2015 r.

Skarżąca wskazała, że wyrok jest niezgodny z art. 379 ust. 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem prawnym mającym, poprzez zakwestionowanie zgodności z prawem orzeczenia, przesądzić jedną z przesłanek deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Stanowi ona nadzwyczajny, sformalizowany środek procesowy, zatem przepisy ją regulujące powinny być wykładane ściśle (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2006 r., I CNP 14/06, z dnia 28 marca 2007 r., II CNP 124/06, z dnia 25 marca 2009 r., V CNP 93/08, z dnia 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08).

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 k.p.c. do elementów konstrukcyjnych skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia należą: oznaczenie zaskarżonego orzeczenia, przytoczenie i uzasadnienie podstaw skargi, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne, uprawdopodobnienie powstania szkody w wyniku wydania zaskarżonego orzeczenia oraz wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w innym trybie nie było i nie jest możliwe.

Skarżąca nie uczyniła zadość wymaganiu uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody w wyniku wydania zaskarżonego wyroku. Zgodnie z utrwalonym w judykaturze stanowiskiem koszty procesu, którymi strona została obciążona, nawet wtedy, gdy zostały uiszczone, nie stanowią szkody uzasadniającej wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (zob. np. postanowienia SN z dnia 21 lutego 2013 r., III CNP 2/13; z dnia 25 maja 2007 r., III CNP 30/07; z dnia 29 marca 2019 r., IV CNP 33/18; z dnia 27 marca 2015 r., I CNP 43/14). Fakt poniesienia przez powódkę kosztów postępowania nie stanowi zatem szkody w rozumieniu art. 424⁵ § 1 k.p.c. Odnosząc się zaś do szkody w postaci utraty zdrowia psychicznego, Sąd Najwyższy wskazuje, że szkoda musi mieć charakter rzeczywisty. Nie spełnia tego wymagania odwołanie się do nieuzyskania korzyści spodziewanych przez skarżącego, bowiem nieuwzględnienie powództwa nie może być utożsamiane z wyrządzeniem szkody, której rozmiary odpowiadałyby wysokości dochodzonego przez powoda roszczenia. Nieuzyskanie przez stronę żądanej w postępowaniu

sądowym ochrony prawnej nie zawsze będzie prowadzić do powstania uszczerbku majątkowego. Poniesienie takiego uszczerbku w związku z oddaleniem powództwa strona powinna wykazać. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2016 r., I CNP 15/16 oraz z dnia 28 listopada 2016, II CNP 24/16). Powódka nie tylko nie sprostала temu wymaganiu, ale także nie uprawdopodobniła wysokości poniesionej w tym zakresie szkody. W myśl art. 424⁹ § 1 k.p.c. szkoda powinna zostać uprawdopodobniona nie tylko co do zasady, lecz również co do wysokości.

Ponadto zgodnie z art. 424⁵ §1 pkt 5 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy zmiana lub uchylenie zaskarżonego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Według ustalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, uzależnienie skutecznego wniesienia skargi od zaistnienia okoliczności, w których zmiana lub uchylenie zaskarżonego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424⁵ § 1 pkt 5) obejmuje powinność przeprowadzenia prawniczej analizy przepisów dotyczących środków prawnych, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub które z innych przyczyn nie mogłyby odnieść skutku. Nie chodzi tylko o skargę kasacyjną lub skargę o wznowienie postępowania, ale także o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchylenie wyroku, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności orzeczenia (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2018 r., V CNP 49/17 oraz z dnia 18 października 2017 r., I BP 15/16). Skarżąca nie wykazała niemożności wzruszenia kwestionowanego wyroku innymi środkami prawnymi, nie zawarła żadnego wyводу w tym zakresie, nie spełniła zatem wymagania stawianego skardze o stwierdzenie nieważności prawomocnego orzeczenia w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.

Wobec niespełnienia formalnych wymagań skargi z art. 424⁹ § 1 pkt 4 i 5 k.p.c. Sąd Najwyższy odrzucił skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia (art. 424⁸ § 1 k.p.c.). O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu rozstrzygnął zaś na podstawie § 16 ust. 4 pkt 2 i § 14 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie

ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.